

Suvestinė redakcija nuo 2021-06-02 iki 2023-05-30

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07349

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
VIRŠININKAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL MOKESČIŲ MOKĖTOJO, TURINČIO MOKESTINĘ NEPRIEMOKĄ, ARBA
ASMENS, KURIAM PASKIRTA BAUDA UŽ ADMINISTRACINĮ NUSIŽENGIMĄ,
FINANSINĖS BŪKLĖS VERTINIMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2019 m. gegužės 6 d. Nr. VA-38
Vilnius

Vadovaudamasis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 18.11 papunkčiu ir Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. 268 „Dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių patvirtinimo“, 7 punktu:

1. T v i r t i n u Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijas (toliau – Rekomendacijos) (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Rekomendacijos yra skirtos Valstybinės mokesčių inspekcijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vadovautis, priimant sprendimą atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą.

Viršininkė

Edita Janušienė

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos viršininko
2019 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. VA-38

**MOKESČIŲ MOKĖTOJO, TURINČIO MOKESTINĘ NEPRIEMOKĄ, ARBA ASMENS,
KURIAM PASKIRTA BAUDA UŽ ADMINISTRACINĮ NUSIŽENGIMĄ, FINANSINĖS
BŪKLĖS VERTINIMO REKOMENDACIJOS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) nustato mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo kriterijus, mokesčių administratoriui priimant sprendimą atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą.

2. Šios Rekomendacijos parengtos, vadovaujantis Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. 268 „Dėl Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių patvirtinimo“, 7 punktu.

**II SKYRIUS
MOKESČIŲ MOKĖTOJO, TURINČIO MOKESTINĘ NEPRIEMOKĄ, ARBA ASMENS,
KURIAM PASKIRTA BAUDA UŽ ADMINISTRACINĮ NUSIŽENGIMĄ, FINANSINĖS
BŪKLĖS VERTINIMAS**

3. Atliekant mokesčių mokėtojų, turinčių mokestinę nepriemoką – juridinių asmenų (toliau – juridinis asmuo) finansinės būklės vertinimą, pirmiausia įvertinama prašyme atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą nurodyta informacija:

3.1. mokestinės nepriemokos dydis;

3.2. mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpis;

3.3. nurodytas mokestinės nepriemokos mokėjimo būdas (atidėti ir (ar) išdėstyti mokėjimą) ir tokio būdo pasirinkimo motyvai;

3.4. priežastys, dėl kurių neturi galimybės nedelsiant sumokėti mokestinę nepriemoką, o sumokėjus mokestinę nepriemoką nedelsiant, jo finansinė būklė taptų kritiška arba jis turėtų didelių sunkumų vykdydamas kitus savo įsipareigojimus.

4. Kartu su prašymu taip pat vertinami juridinių asmenų pateikti dokumentai:

4.1. dokumentai, kurie įrodytų realias juridinio asmens galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką;

4.2. turimų sutarčių (tarp jų trišalių) su bankais, kredito unijomis, lizingo bendrovėmis, kitomis kredito įstaigomis, juridiniais bei fiziniais asmenimis dėl gautų kreditų duomenys ir gautų paskolų įtaka mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpiui, kt. duomenys;

4.3. informacija apie juridinio asmens, prašančio atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką, suteiktas paskolas juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims;

4.4. kreditorių, debitorių sąrašai, jų susidarymo laikotarpis;

4.5. piniginių lėšų judėjimas banko sąskaitose, kasoje;

4.6. avansinių apyskaitų duomenys, informacija apie atskaitingų asmenų įsiskolinimą.

5. Vertinant juridinio asmens finansinę būklę, nagrinėjama mokesčių administratoriaus kaupiama informacija apie juridinį asmenį: nustatomas įmonės dydis, vykdomos veiklos, skolų dydis bei jų susidarymo laikotarpis, darbuotojų skaičius, privalomas registruoti turtas, nustatoma, kam teikiama pirmenybė, atsiskaitant pagal savo įsipareigojimus, analizuojama kita turima informacija.

6. Analizuojant juridinių asmenų (išskyrus individualias įmones (toliau – IĮ), komanditines ūkines bendrijas (toliau – KŪB) ir tikrąsias ūkines bendrijas (toliau – TŪB), jei jos nesudaro finansinės atskaitomybės), finansinę būklę, naudojamos finansinės ataskaitos, kurios apibūdina jų finansinę būklę konkrečiu momentu ir veiklą per apibrėžtą laikotarpį.

7. Pirmas žingsnis, vertinant juridinių asmenų (išskyrus IĮ, KŪB ir TŪB, jei jos nesudaro finansinės atskaitomybės) finansinę būklę, – santykinį rodiklių apskaičiavimas. Todėl juridiniams asmenims, kurie kreipiasi į mokesčių administratorių dėl mokestinės nepriemokos mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo, apskaičiuojami finansinės rizikos ir likvidumo koeficientai, kurie palyginami su teorinėmis reikšmėmis. Apskaičiuojami šie pagrindiniai finansinės rizikos ir likvidumo koeficientai: bendrojo likvidumo, kritinio likvidumo, bendrojo mokumo, įsiskolinimo, manevringumo. Finansinės rizikos ir likvidumo koeficientų apskaičiavimas ir jų reikšmės yra nurodyti Rekomendacijų 1 priede „Finansinės rizikos ir likvidumo koeficientai“.

8. Mokesčių administratorius nagrinėja einamųjų metų paskutinio ketvirčio ir praėjusių finansinių metų finansinės rizikos ir likvidumo koeficientus, kad būtų galima palyginti jų reikšmes ir nustatyti pokyčius.

9. Mokesčių administratorius, apskaičiavęs finansinės rizikos ir likvidumo koeficientus, įvertina juridinio asmens mokumo / nemokumo būklę.

10. Mokesčių administratorius turi išnagrinėti ne tik pagrindinius finansinės rizikos ir likvidumo koeficientus, bet ir kitus juridinio asmens (išskyrus IĮ, KŪB ir TŪB, jei jos nesudaro finansinės atskaitomybės) balanso duomenis: juridinio asmens turto struktūrą, kreditorinį ir debitorinį įsiskolinimus, kitus duomenis.

11. Vertinant juridinio asmens (išskyrus IĮ, KŪB ir TŪB, jei jos nesudaro finansinės atskaitomybės) finansinę būklę, atsižvelgiama į tokius vertinimo principus: veiklos tęstinumas, t. y. ar juridinis asmuo bus pajėgus tęsti savo veiklą, ir pelningumas. Tuo tikslu, be juridinio asmens pateiktų balansų duomenų ir minėtų pagrindinių finansinės rizikos ir likvidumo koeficientų, analizuojami juridinio asmens pelno (nuostolio) ataskaitų duomenys.

12. Analizuojant pelno (nuostolio) ataskaitų duomenis, įvertinamas veiklos rezultatas (pelnas ar nuostolis), palyginamos analizuojamo laikotarpio pajamos, įvertinami pokyčiai.

13. Apskaičiavus pagrindinius finansinės rizikos ir likvidumo koeficientus, taip pat išanalizavus kitus šiose Rekomendacijose nurodytus duomenis, galima numatyti juridinio asmens galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką ir laiku mokėti einamuosius mokesčius per atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpį. Taip galima prognozuoti ne ilgesniam kaip dviejų metų laikotarpiui.

14. Juridinių asmenų – IĮ, KŪB ir TŪB mokumo būklei nustatyti analizuojamos einamųjų metų paskutinio ketvirčio ir praėjusių finansinių metų pelno mokesčio deklaracijos, iš kurių nustatomos veiklos pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatas (pelnas ar nuostolis). Taip pat analizuojama šių įmonių savininkų (narių) užpildyta nustatytos formos Fizinių asmenų anketa (toliau – anketa) (forma FR0283, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. VA-92 „Dėl Mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos ir neišieškotos baudos už administracinę nusizengimą ar jos dalies pripažinimo beviltiškomis, jų revizavimo bei apskaitos taisyklių, Mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo išlaidų apskaičiavimo metodikos ir Fizinių asmenų anketos FR0283 formos patvirtinimo“), iš kurios duomenų nustatomi anketa užpildančio asmens ir jo šeimos narių santaupos ir kiti duomenys. Išanalizavus šiuos duomenis, galima daryti išvadą apie potencialias galimybes atsiskaityti pagal mokestinės paskolos sutartį, jeigu ji būtų sudaryta.

15. Vertinant juridinių asmenų – valstybės (savivaldybės) biudžeto lėšomis finansuojamų įstaigų ir organizacijų finansinę būklę, atkreipiamas dėmesys į atitinkamais ataskaitiniais laikotarpiais biudžete numatytą gauti, bet negautą finansavimą, kitų metų biudžete numatytą finansavimą, taip pat gaunamas bei numatomas gauti nebiudžetines lėšas (pagal nuomos sutartis, užsakymus atlikti mokslinius tyrimus, užsakymus atlikti tam tikrus darbus ir pan.).

16. Galimi juridinio asmens prašymo atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą nagrinėjimo kriterijai ir jų vertinimo rezultatai pateikti 2 priede „Mokesčių mokėtojo – juridinio asmens prašymo atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą nagrinėjimo kriterijai ir jų vertinimo rezultatai“.

17. Apskaičiavus finansinius koeficientus pagal Rekomendacijų 1 priedą „Finansinės rizikos ir likvidumo koeficientai“ bei atlikus vertinimą pagal Rekomendacijų 2 priedo „Mokesčių mokėtojo – juridinio asmens prašymo atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą nagrinėjimo kriterijai ir jų vertinimo rezultatai“ kriterijus ir nenustačius aplinkybių, dėl kurių prašymas atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką negali būti tenkinamas, yra skaičiuojamas Rekomendacijų 4 priede „Mokesčių mokėtojo – juridinio asmens finansinių rodiklių susiejimas su prašomu mokestinės nepriemokos sumokėjimo laikotarpiu“ nurodytas rodiklis, jeigu prašoma atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką yra lygi arba didesnė nei 100 000 (vienas šimtas tūkstančių) eurų ir išdėstymo laikotarpis ilgesnis nei 24 (dvidešimt keturi) mėnesiai:

17.1. mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpis nustatomas, apskaičiuojant Rekomendacijų 4 priede „Mokesčių mokėtojo – juridinio asmens finansinių rodiklių susiejimas su prašomu mokestinės nepriemokos sumokėjimo laikotarpiu“ mokestinės paskolos sutarties termino nustatymo rodiklį:

17.1.1. mokestinės paskolos sutarties termino nustatymo rodiklis apskaičiuojamas pagal formulę: einamųjų metų paskutinio ketvirčio arba paskutinių finansinių metų (jei prašymas pateiktas einamųjų metų I ketvirtyje) finansinėje atskaitomybėje parodyti duomenys apie: (Skolas finansinėms institucijoms + Prašoma atidėti ir / (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos suma) / (paskutinių finansinių metų finansinėje atskaitomybėje parodytas Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + Palūkanų sąnaudos – Palūkanų pajamos + Nusidėvėjimo sąnaudos + Amortizacijos sąnaudos).

Apskaičiuojant formulę, sąvoka „skolos finansinėms institucijoms“ apima finansines skolas finansų įmonėms, kredito įstaigoms, kredito unijoms ir kitiems juridiniams asmenims, turintiems licenciją skolinti.

Pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą + Palūkanų sąnaudų – Palūkanų pajamų + Nusidėvėjimo sąnaudų + Amortizacijos sąnaudų reikšmė toliau vadinama (toliau – EBITDA);

17.1.2. jei skaičiuojant gaunama neigiama EBITDA reikšmė, mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpis nustatomas, atsižvelgiant į juridinio asmens pardavimo pajamų pokytį. Pardavimo pajamų pokytis apskaičiuojamas paskutinių finansinių metų pardavimus lyginant su prieš tai buvusių finansinių metų pardavimais.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

18. Atliekant mokesčių mokėtojo – fizinio asmens, turinčio mokestinę nepriemoką arba fizinio asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą (toliau – fizinis asmuo) finansinės būklės vertinimą, pirmiausia įvertinama prašyme atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą nurodyta informacija:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

18.1. mokestinės nepriemokos arba baudos už administracinį nusižengimą dydis;

18.2. mokestinės nepriemokos arba baudos už administracinį nusižengimą atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpis;

18.3. nurodytas mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo būdas (atidėti ir (ar) išdėstyti mokėjimą) ir tokio būdo pasirinkimo motyvai;

18.4. priežastys, kodėl fizinis asmuo neturi galimybės nedelsiant sumokėti mokestinę nepriemoką ar baudą už administracinį nusižengimą. Jeigu jis sumokėtų mokestinę nepriemoką ar baudą už administracinį nusižengimą nedelsiant, jo finansinė būklė taptų kritiška arba jis turėtų didelių sunkumų, vykdydamas kitus savo įsipareigojimus.

19. Kartu su prašymu taip pat vertinami fizinio asmens pateikti dokumentai:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

19.1. anketos duomenys (vertinamos anketa užpildančio fizinio asmens ir jo šeimos narių gaunamos pajamos, santaupos (lėšos esančios bankų sąskaitose, gryniesi pinigai), gautų paskolų įtaka mokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpiui ir kt. duomenys);

19.2. dokumentai, kurie įrodytų realias fizinio asmens galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką / baudą už administracinį nusižengimą;

19.3. Kai prašymą pateikia individualią veiklą vykdančio fizinio asmens, papildomai vertinami:

19.3.1. duomenys apie pajamas, išlaidas per paskutinius 3 mėnesius;

19.3.2. kreditorių, debitorių sąrašai, jų susidarymo laikotarpis;

19.3.3. piniginių lėšų judėjimas banko sąskaitose, kasoje.

20. Kiti fizinio asmens prašymo atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą galimi nagrinėjimo kriterijai ir jų vertinimo rezultatai yra nurodyti 3 priede „Mokesčių mokėtojo – fizinio asmens prašymo atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą nagrinėjimo kriterijai“.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

21. Mokesčių administratorius gali priimti sprendimą atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą, nuroydamas mokestinės paskolos sąlygų vykdymą užtikrinti įkeitimu, hipoteka, laidavimu arba garantija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

22. Tais atvejais, kai juridinis ar fizinis asmuo atitinka Rekomendacijose nurodytus finansinės būklės vertinimo kriterijus, mokesčių administratorius turi teisę papildomai įvertinti šio juridinio ar fizinio asmens finansinę būklę, remdamasis kitais kriterijais bei kita apie jį kaupiama ir iš trečiųjų asmenų gaunama informacija, ir atitinkamai priimti sprendimą tenkinti arba netenkinti jo prašymą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Šiomis rekomendacijomis turi vadovautis mokesčių administratorius, priimdamas sprendimą atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų
1 priedas

FINANSINĖS RIZIKOS IR LIKVIDUMO KOEFICIENTAI

Nr.	Koeficientas	Koeficiento apskaičiavimas	Rezultatas / Reikšmė
1.	Bendrojo likvidumo	Trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai	Parodo juridinio asmens sugebėjimą savo trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus. Rodiklio reikšmė laikoma gera, kai yra didesnė nei 2. Rodiklio reikšmė laikoma patenkinama, kai yra nuo 1,2 iki 2 (imtinai). Rodiklio reikšmė yra laikoma nepatenkinama, kai yra mažesnė nei 1,2 ir yra laikytina, kad įmonė gali nevykdyti trumpalaikių įsipareigojimų.
2.	Kritinio likvidumo	(Trumpalaikis turtas – Atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai	Parodo juridinio asmens sugebėjimą greitai (skubiai) realizuojamu trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus. Rodiklio reikšmė laikoma gera, kai yra didesnė nei 1,5. Rodiklio reikšmė laikoma patenkinama, kai yra nuo 1 iki 1,5 (imtinai). Rodiklio reikšmė yra laikoma nepatenkinama, kai yra mažesnė nei 1.
3.	Bendrojo mokumo	Nuosavas kapitalas / visi įsipareigojimai	Parodo, kiek vienam juridinio asmens skolos eurui tenka nuosavo kapitalo. Rodiklio reikšmė laikoma gera, kai yra didesnė nei 2. Rodiklio reikšmė laikoma patenkinama, kai yra nuo 0,5 iki 2 (imtinai). Rodiklio reikšmė yra laikoma nepatenkinama, kai yra mažesnė nei 0,5.
4.	Įsiskolinimo	Visi įsipareigojimai / visas turtas	Parodo, kiek vienam turto eurui tenka skolų. Rodiklio reikšmė laikoma gera, kai yra mažesnė nei 0,5. Rodiklio reikšmė laikoma patenkinama, kai yra nuo 0,5 iki 0,7 (imtinai). Rodiklio reikšmė yra laikoma nepatenkinama, kai yra didesnė nei 0,7.
5.	Manevringumo	Trumpalaikis turtas / nuosavas kapitalas	Parodo, kokią nuosavo kapitalo dalį sudaro trumpalaikis turtas. Rodiklio reikšmė laikoma gera, kai yra didesnė nei 0,5. Rodiklio reikšmė laikoma patenkinama, kai yra nuo 0,3 iki 0,5 (imtinai). Rodiklio reikšmė yra laikoma nepatenkinama, kai yra mažesnė nei 0,3.

Jeigu 3 iš 5 apskaičiuotų santykinų rodiklių reikšmė yra gera ar patenkinama, tuomet mokesčių mokėtojai siūloma dar kartą įvertinti savo finansinę būklę ir sumokėti skolą biudžetui, nesinaudojant šia pagalbos priemone.

Priedo pakeitimai:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų
2 priedas

MOKESČIŲ MOKĖTOJO – JURIDINIO ASMENS PRAŠYMO ATIDĖTI IR (AR) IŠDĖSTYTI MOKESTINĖS NEPRIEMOKOS SUMOKĖJIMĄ NAGRINĖJIMO KRITERIJAI IR JŲ VERTINIMO REZULTATAI

Nr.	Kriterijus	Rezultatas
1.	Mokesčių mokėtojas turi laikinų finansinių sunkumų, pateikia dokumentus, įrodančius realias galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką ateityje/ prašomos atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą siūlo užtikrinti įkeitimu, hipoteka, laidavimu arba garantija.	tenkinti
2.	Mokesčių mokėtojas turi laikinų finansinių sunkumų, su prašymu kreipiasi ne pirmą kartą, sudarytas mokestinės paskolos sutartis įvykdė (vykdo) laiku, pateikia dokumentus, įrodančius realias galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką ateityje.	
3.	Mokesčių mokėtojo finansinė būklė yra blogėjanti: turtas ir apyvarta mažėja, skolos auga, veiklos nuostolis didėja, tačiau mokesčių mokėtojas pateikia dokumentus, pagrindžiančius realias galimybes atkurti įmonės mokumą ir sumokėti prašomą atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką ateityje / pasiūlo mokestinę nepriemoką užtikrinti įkeitimu, hipoteka, laidavimu arba garantija / pateikia informaciją apie įmonės savininko ar akcininkų įnašus, prisidedant prie įmonės finansinės būklės stabilizavimo.	
4.	Prašoma atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką susidarę dėl neįvykdytų finansinių įsipareigojimų atsiradusios ir iš biudžeto lėšų dengtinų asignavimų valdytojų skolos mokesčių mokėtojui.	tenkinti ¹
5.	Mokesčių mokėtojas kreipiasi dėl mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo, kuri susidarė po atlikto mokestinio tyrimo ar dėl patikrinimo metu papildomai apskaičiuotos mokesčio (-ių) sumos.	tenkinti ²
6.	Dėl prašomos atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos priimtas mokesčių administratoriaus sprendimas išieškoti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo turto, kuris vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.	tenkinti ³ su papildoma sąlyga ⁴

¹ Tenkinti be papildomos sąlygos dėl mokestinės nepriemokos sumokėjimo užtikrinimo įkeitimu, hipoteka, laidavimu ar garantija.

² Tenkinti tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas atitinka bent vieną iš 1-3 kriterijų ir nėra nustatyto nors vieno iš 8-17 kriterijaus.

³ Tenkinti tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas atitinka bent vieną iš 1-3 kriterijų ir nėra nustatyto nors vieno iš 8-17 kriterijaus.

7.	Mokesčių mokėtojas turi skolą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, kurios mokėjimo terminas yra atidėtas.	tenkinti ⁵
8.	Mokesčių mokėtojas deklaruoja pelningą veiklą; neturi pradelstų debitorinių įsiskolinimų; teikia prašymą dėl deklaruojamų mokesčių mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo, motyvuotai nenurodydamas jos susidarymo priežasčių.	netenkinti
9.	Mokesčių mokėtojas nepateikia duomenų, įrodančių realias galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką per prašomą atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpį arba mokesčių mokėtojo pateikti dokumentai neįrodo sunkios jo finansinės padėties.	
10.	Mokesčių mokėtojas prašomos atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos susidarymo laikotarpiu: suteikė paskolą / turi pradelstų atskaitingų asmenų įsiskolinimų / panaudojo lėšas kitoms, ne su vykdoma veikla susijusioms, reikmėms, gražino paskolas (dalį paskolų) akcininkams ir (ar) kitiems susijusiems asmenims ir (ar) asmenims, neturintiems licencijos skolinti / išmokėjo akcininkams dividendus.	
11.	Mokesčių mokėtojo finansinė būklė yra blogėjanti: turtas ir apyvarta mažėja, skolos auga, veiklos nuostolis didėja, jis nepagrindžia realių galimybių atkurti įmonės mokumą ir sumokėti prašomą atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką ateityje / nepasiūlo mokestinę nepriemoką užtikrinti įkeitimu, hipoteka, laidavimu arba garantija / įmonės savininkas ar akcininkas savo įnašais neprisideda prie įmonės finansinės būklės stabilizavimo.	
12.	Mokesčių mokėtojas dėl mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo kreipiasi ne pirmą kartą (sudaryta mokestinės paskolos sutartis buvo nutraukta arba yra pradelsti mokėjimai pagal vykdomą mokestinės paskolos sutartį) ir nepateikė naujų argumentų, pagrindžiančių galimybę sumokėti mokestinę nepriemoką per numatomą atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpį.	
13.	Mokestinės nepriemokos, kurios mokėjimą prašo atidėti ir (ar) išdėstyti, susidarymo laikotarpiu, mokesčių mokėtojas vykdė atsiskaitymus su kitais kreditoriais, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.930 ¹ straipsnyje numatyto atsiskaitymo grynaisiais ir negrynaisiais pinigais eiliškumo. Analizuojamu laikotarpiu mokesčių mokėtojas į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą pervedė mažiau nei 10 procentų visų gautų įplaukų.	
14.	Mokesčių mokėtojas pateiktame prašyme nenurodė išsamių priežasčių, dėl kurių būtinas mokestinės nepriemokos mokėjimo atidėjimas.	
15.	Nuosavas kapitalas yra lygus nuliui arba mažesnis už nulį (finansinės rizikos ir likvidumo koeficientai tokiu atveju neskaičiuojami) ir mokesčių mokėtojas pateiktame prašyme nenurodė išsamaus paaiškinimo dėl Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 38 straipsnio 3 dalyje numatytų priemonių vykdymo (kai mokesčių mokėtojo nuosavas	

⁴ Tenkinti su papildoma sąlyga, kad mokesčių mokėtojas iki mokestinės paskolos sutarties sudarymo sumokės antstoliui visas vykdomosios bylos vykdymo išlaidas.

⁵ Tenkinti tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas atitinka bent vieną iš 1-3 kriterijų ir nėra nustatyto nors vieno iš 8-17 kriterijaus.

	kapitalas tampa mažesnis kaip 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio).	
16.	Mokesčių mokėtojo piniginių lėšų likutis turimose banko sąskaitose/ kasoje/ pas atskaitingą asmenį viršija prašomą atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoką.	
17.	Mokesčių mokėtojas yra nemokus ir / arba mokesčių mokėtojui inicijuojamas nemokumo procesas pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymą.	

Priedo pakeitimai:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų
3 priedas

MOKESČIŲ MOKĖTOJO – FIZINIO ASMENS PRAŠYMO ATIDĖTI IR (AR) IŠDĖSTYTI MOKESTINĖS NEPRIEMOKOS AR BAUDOS UŽ ADMINISTRACINĮ NUSIŽENGIMĄ SUMOKĖJIMĄ NAGRINĖJIMO KRITERIJAI

Nr.	Kriterijus	Rezultatas
		Fizinis asmuo, vykdomas individualią veiklą / kitas fizinis asmuo ⁶
1.	Mokesčių mokėtojas gauna pajamas, tačiau neturi santaupų ir pakankamai lėšų nedelsiant sumokėti mokestinę nepriemoką ar baudą už administracinį nusižengimą. Jeigu jis sumokėtų mokestinę nepriemoką ar baudą už administracinį nusižengimą nedelsiant, jo finansinė būklė taptų kritiška arba jis turėtų didelių sunkumų, vykdydamas kitus savo įsipareigojimus.	tenkinti
2.	Mokesčių mokėtojas turi laikinų finansinių sunkumų, pateikia dokumentus, įrodančius realias galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką ateityje / prašomos atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą siūlo užtikrinti įkeitimu, hipoteka, laidavimu arba garantija.	
3.	Mokesčių mokėtojas neturi pajamų šaltinio, tačiau motyvuotai paaiškina galimybę sumokėti mokestinę nepriemoką ar baudą už administracinį nusižengimą ateityje.	
4.	Mokesčių mokėtojas pateikia įrodančius dokumentus, kad jam reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama.	
5.	Mokesčių mokėtojas kreipiasi dėl mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo, kuri susidarė, patikslinus mokesčio deklaraciją (-as) ar dėl mokestinio patikrinimo metu papildomai apskaičiuotos mokesčio (-ių) sumos.	tenkinti ⁷

⁶ Taikoma ir prašymui dėl baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimo atidėjimo ir (ar) išdėstymo.

⁷ Tenkinti tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas atitinka bent vieną iš 1–4 kriterijų.

6.	Prašoma atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinę nepriemoka susidarė dėl neįvykdytų finansinių įsipareigojimų atsiradusios ir iš biudžeto lėšų dengtinų asignavimų valdytojų skolos mokesčių mokėtojai.	tenkinti ⁸ / vertinimas neatliekamas
7.	Dėl prašomos atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priimtas mokesčių administratoriaus sprendimas išieškoti mokestinę nepriemoką ar baudą už administracinį nusižengimą iš mokesčių mokėtojo turto, kuris vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.	tenkinti ⁹ su papildoma sąlyga ¹⁰
8.	Mokesčių mokėtojas turi skolą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, kurios mokėjimo terminas yra atidėtas.	tenkinti ¹¹ / vertinimas neatliekamas
9.	Mokesčių mokėtojas dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą atidėjimo ir (ar) išdėstymo kreipiasi ne pirmą kartą (sudaryta mokestinės paskolos sutartis buvo nutraukta arba yra pradelsti mokėjimai pagal vykdomą mokestinės paskolos sutartį) ir nepateikė naujų argumentų, pagrindžiančių mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą per numatomą atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpį.	netenkinti
10.	Mokesčių mokėtojo turimų lėšų likutis yra didesnis nei prašomos atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą dydis.	
11.	Mokesčių mokėtojas nenurodė duomenų apie savo pajamų šaltinį, įrodančių realias galimybes sumokėti mokestinę nepriemoką ar baudą už administracinį nusižengimą, jei ji bus atidėta ir (ar) išdėstyta (jeigu mokesčių administratorius taip pat apie tai informacijos neturi).	
12.	Mokesčių mokėtojas prašomos atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą susidarymo laikotarpiu suteikė paskolą (-as), įsigijo prabangos prekę (-ių).	
13.	Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą, kurios mokėjimą prašo atidėti ir (ar) išdėstyti, susidarymo laikotarpiu mokesčių mokėtojas atsiskaitymus su kitais kreditoriais vykdė, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.930 ¹ straipsnyje numatyto atsiskaitymo grynaisiais ir negrynaisiais pinigais eiliškumo. Analizuojamu laikotarpiu mokesčių mokėtojas į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą pervedė mažiau nei 10 procentų visų gautų pajamų.	
14.	Mokesčių mokėtojas pateiktame prašyme nenurodė motyvuotų priežasčių, dėl kurių būtinas mokestinės	netenkinti ¹²

⁸ Tenkinti be papildomos sąlygos dėl mokestinės nepriemokos sumokėjimo užtikrinimo įkeitimu, hipoteka, laidavimu ar garantija.

⁹ Tenkinti tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas atitinka vieną iš 1-4 kriterijų ir nėra nustatyto nors vieno iš 8-14 kriterijų.

¹⁰ Tenkinti su papildoma sąlyga, kad mokesčių mokėtojas iki mokestinės paskolos sutarties sudarymo sumokės antstoliui visas vykdomosios bylos vykdymo išlaidas.

¹¹ Tenkinti tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas atitinka vieną iš 1–4 kriterijų ir nėra nustatyto nors vieno iš 8–14 kriterijų.

	nepriemokos mokējimo atidējimas.	
--	----------------------------------	--

Priedo pakeitimai:

Nr. [VA-55](#), 2020-07-16, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15832

¹² Netenkinti prašymo daļies dēļ mokestinēs nepriemokos atidējimo.

Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų
4 priedas

MOKESČIŲ MOKĖTOJO – JURIDINIO ASMENS FINANSINIŲ RODIKLIŲ SUSIEJIMAS SU PRAŠOMU MOKESTINĖS NEPRIEMOKOS SUMOKĖJIMO LAIKOTARPIU ¹³

Nr.	Rodiklis	Rodiklio apskaičiavimas	Rezultatas / Reikšmė
1.	Mokestinės paskolos sutarties termino nustatymo rodiklis	(Skolos finansinėms institucijoms + Prašoma atidėti ir / (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos suma) / EBITDA ¹⁴	Rodiklis parodo, per kiek metų mokesčių mokėtojas sugebės grąžinti turimas skolas finansinėms institucijoms bei sumokėti mokestinę nepriemoką pagal prašomą sudaryti mokestinės paskolos sutartį. Kuo rodiklio reikšmė didesnė – tuo ilgesnio termino mokesčių mokėtojui reikės skolų padengimui, tuo gali būti leidžiamas ilgesnis mokestinės nepriemokos mokėjimo laikotarpis. Ir atvirkščiai – kuo rodiklio reikšmė mažesnė, tuo trumpesnio termino mokesčių mokėtojui reikės skolų padengimui, tuo trumpesnis bus mokestinės nepriemokos mokėjimo laikotarpis. Reikšmės susiejimas su mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpiu:¹⁵ 1. Jei gaunama rodiklio reikšmė iki 1, tai siūloma tenkinti pagal mokesčių mokėtojo prašymą ir atidėti ir (ar) išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą ne ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui; 2. Jei rodiklio reikšmė iki 2, tai siūloma tenkinti pagal mokesčių mokėtojo prašymą išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą ne ilgesniam nei dviejų metų laikotarpiui; 3. Jei rodiklio reikšmė iki 3, tai siūloma tenkinti pagal mokesčių mokėtojo prašymą išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą ne ilgesniam nei trejų metų laikotarpiui; 4. Jei rodiklio reikšmė iki 4, tai siūloma tenkinti pagal mokesčių mokėtojo prašymą išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą ne ilgesniam nei ketverių metų laikotarpiui; 5. Jei gaunama rodiklio reikšmė iki 5, tai siūloma tenkinti pagal mokesčių mokėtojo prašymą ir išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą ne ilgesniam nei penkerių metų

			laikotarpiui. Rodiklio reikšmė laikoma gera, kai < 1, taip pat intervalo tarp 1 ir 4 ribose. Rodiklio reikšmei esant nuo 4 iki 5 – rodiklio reikšmė laikoma patenkinama. Jei rodiklio reikšmė virš 5 – laikytina, kad mokesčių mokėtojai bus sudėtinga grąžinti skolas, rodiklio reikšmė nepatenkinama.
		Pardavimo pajamų pokytis apskaičiuojamas paskutinių finansinių metų pardavimo pajamas lyginant su prieš tai buvusių finansinių metų pardavimo pajamomis	6. Pardavimo pajamų pokyčiui esant teigiamam (fiksuojamas pardavimo pajamų augimas), bet mokesčių mokėtojai generuojant neigiamą EBITD'ą arba pardavimo pajamų sumažėjimui esant iki 20 proc. ir, esant neigiamai EBITDA'i, – siūloma tenkinti pagal mokesčių mokėtojo prašymą ir išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą ne ilgesniam nei dviejų metų laikotarpiui. 7. Pardavimo pajamų sumažėjimui esant > 20 proc. ir, esant neigiamai EBITDA'i – siūloma tenkinti pagal mokesčių mokėtojo prašymą ir išdėstyti mokestinės nepriemokos mokėjimą ne ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui.

¹³ Mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo terminai siejami su šiame priede aukščiau pateiktais rodikliais, kai mokesčių mokėtojas kreipiasi dėl mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo $\geq 100\,000$ EUR sumai ir > 24 mėnesių laikotarpiui.

¹⁴ Skaičiuojant formulę, imama Skolų finansinėms institucijoms reikšmė, parodyta einamųjų metų paskutinio laikotarpio finansinėje atskaitomybėje, o EBITDA apskaičiuojama: paskutinių finansinių metų finansinėje atskaitomybėje parodyta Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + Palūkanų sąnaudos – Palūkanų pajamos + Nusidėvėjimo sąnaudos + Amortizacijos sąnaudos reikšmė.

¹⁵ Rodiklio reikšmė apvalinama iki skaičiaus dešimtosios dalies po kablelio ir mokestinės nepriemokos atidėjimo ir (ar) išdėstymo laikotarpis nustatomas pagal mokesčių mokėtojo prašymą, bet ne ilgesniam laikotarpiui nei suapvalinta iki sveiko skaičiaus reikšmė.

Papildyta priedu:

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

Pakeitimai:

1. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-55](#), 2020-07-16, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15832

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. VA-38 „Dėl Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-37](#), 2021-06-01, paskelbta TAR 2021-06-01, i. k. 2021-12509

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gegužės 6 d. įsakymo Nr. VA-38 „Dėl Mokesčių mokėtojo, turinčio mokestinę nepriemoką, arba asmens, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, finansinės būklės vertinimo rekomendacijų patvirtinimo“ pakeitimo